ಶ್ರೀ ಕೆ. ರತ್ನಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೊಯ್ಯುಡೆ ಗ್ರಾಮದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಮಾಡರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಿಸಿದ್ದೀರಿ. 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರೇಪೋಸ್ಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಚೀಪ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎರ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂಜೂರಾತಿ ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಇದನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಇದರ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ನ್ಯೂಟಿನಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಚೀಪ್ ಇಂಜಿನಿಯರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದೇ ಎನ್ನುವುದು ಹಣ ಎಷ್ಟು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಮೇರೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರತ್ನಕುಮಾರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನದಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಯನ್ನ ಹಾಕುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಥವಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿದೆ? ಈ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸರಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸಾರ್ವೆವಾಟರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಒಂದು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ನಾಟ್ ಫೀಜಿಬಲ್ ಎಂದಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಕೆಳಭಾಗದ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಅಡ್ಡಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ಒಪಿನಿಯನ್ ಬಂದಿತು. ಅನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಪ್ರಾವಂಜಿ ನದಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಟ್ರಬ್ಬುಟೆರಿಗೆ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟೆಹಾಕಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಒಂದು ಹೊಸ ಥಾನಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರ ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ.

Taluk Board Elections

135. **Sri SADASHIVAPPA PATIL** (Deodurg).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether the Govrenment is aware that no indelible ink for marking the voters during the Taluk Board Elections held recently was used;

(*b*) if so, the reasons for not using the same?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) Yes.

(*b*) As sufficient safeguards are provided in the Mysore Panchayats and Taluk Boards Elections Rules, 1959, the system of marking voters in the indelible link was not considered necessary.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸರಾಗಿತ್ತು—ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಂಥ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು?

†ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಲ್. ಗೌಡ.—ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡುಬಾರಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೀಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್.—ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ರೀಎಲೆಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಹೊಸ ಹೊಸ ರಕ್ಷಣೆಗಳೇನನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಪರ ಇದ್ದ ಏಜೆಂಟರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಮತದಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಶಾಯಿಯ ಗುರುತನ್ನು ಈ ಸಾರ್ತಿ ಹಚ್ಚಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಬ್ಬೊಬರು 10-12 ಸಾರ್ತಿ ಓಟು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಓಟುಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾದ್ದು ಈ ಶಾಯಿಯ ಗುರ್ತನ್ನು ಹಾಕದಿದ್ದುರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಜನರಲ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಹಾಗೆ ಅದು ಅಗತ್ಯವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದೆ ರೂಲ್ಸನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಅಕ್ರಮ ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಚುನಾವಣೆ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಈಗ ನಡೆದಿರುವ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ. ರೂಲ್ಸನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

Sri S. R. BOMMAI.—Will the Government in future make such rules to provide for using indelible ink ?

Sri B. L. GOWDA.—We are going to amend the rules in this respect.

Sri D. B. KALMANKAR.—In view of the fact that indelible ink was not used and thereby it helped the Congress to get elected in almost all the Taluk Boards, may I know whether the Minister agrees with this view ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—If I have understood the Hon. Deputy Minister correctly, he said that there is no scope in the rules to use that indelible ink and he also said that the procedure that has been adopted during the elections is the same procedure adopted during the first Taluk Board Elections in 1960. Whenever rules are framed, they are placed on the Table of the House and circulated to all the members of the Legislature. They had ample opportunity to make representations and ask Government that such provision is not there in the rules and it is in the interest of ensuring fair elections that such a provision should be there. No member brought to the notice of the Government and so long the rules are there it was necessary for the officers to abide by the rules. They have abided by the rules and they have gone strictly according to rules.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದುಹೋದಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗುವಾಗ ಪುನಃ ಆ ಇಂಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ ಗೆದ್ದು ಬರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—That is answered.

Sri V. N. PATIL.—Have the Government assured themselves that there would not be any malpractice ? In one single instance a voter has put votes five to six times and even in the name of people who are dead votes have been cast because the polling agent on the other side was not strong.

(No answer)

Mr. SPEAKER.—Next question.

Sri B. P. GANGADHAR.—Sir I have stood several times. May I know why the Speaker does not give me a chance at all ?

Mr. SPEAKER.—I am giving chance to everybody. The memory of the hon'ble Member is short. I have given him more chances than others. I have called the next question.

Sri B. P. GANGAHDAR.—In this particular matter I had a question to put. In the recent election some *purdah ladies* could vote and in many places they were sent out. There is this anomaly in some places rejecting them and in some places accepting them. Can the Government think of doing anything in the matter to see that the identity of the voter so far as pardah ladies are concerned can be strictly observed ?

Mr. SPEAKER.—I thought the hon'ble Member wanted to put a relevant question. The question here is regarding the indelible ink. So, even if he had put his supplementary, I would have disallowed it. Next question.

Transfer of Officers

167. Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether any Deputy Commissioner of South Kanara has been transferred within a period of three years since September 1962 and if so, the reasons for the same and whether there are any cases where a Deputy Commissioner has not been transferred even after three years and, if so, the reasons for such retention ;

(*b*) whether any Assistant Commissioner of South Kanara has been transferred within a period of three years since September 1962 and if so, the reason for the same and whether there are any cases where an Assistant Commissioner has not been transferred even after three years and if so, the reasons for such retention ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes there are cases of Deputy Commissioners transferred within a period of 3 years since September 1962, the reasons being the interest of public service and the exigencies of Administration. There